

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru dăruirea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oată 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplacei Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiuni

Numeri singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploesti

Situția în monarhie.

Nori negrii și grei îngrămădesc orizontul politic al monarhiei, situația e una din cele mai grele și în curând ori mai târziu, poate izbucni furtuna, care se schimbe din temelii actuala constelație a monarhiei noastre.

Nefțelegerile și hărțuile, ce se fac în jurul pactului economic, cari pot să aibă urmări serioase, nu constituiesc însă furtuna însăși, ele sunt așa zicând numai preambulele, fulgerile premergătoare furtunei.

Invingerea lui Bánffy ori a lui Thun — căci nici azi nu e nimic sigur — sunt lucruri accesorii, cari nu pot produce un ce decisător, cel mult, prin căderea lui Thun, o mai mare încurcătură în Austria, și o ne mai pomenită îngâmfare între Maghiarii biruitori, — ori prin căderea lui Bánffy, puțină sfârșit și deplasare între politicienii Unguri, fără nici o valoare și însemnătate reală politică.

Posiția lui Thun e însă cu mult mai sigură ca a lui Bánffy. Între împrejurările actuale, în Austria orice schimbare de guvern ar produce o nouă perturbație și ar mări numai încurcătura. Ar trebui să se înceapă din nou aceleași pertractări de împăciuire, pe cari le-a început deja de mult Thun, continuându-le și acum — și cine știe și alt guvern ajunge-ar la mai multe rezultate decât Thun?

Căderea lui Bánffy ar însemna căderea sistemului liberal. Numai cât partidul liberar la noi de prezent e cu mult mai puternic, decât se putem spera căderea lui.

Las că la noi nu parlamentul face pe guvern, ci guvernul face parlamentul. Astfel ori-ce om, fie de ori-ce colorit politic, ar fi încredințat cu compunerea altui guvern, prin dizolvarea dietei și instituirea de alegeri nouă, în modul cum se fac la noi alegerile, — ar fi în stare a-și însuși o respectabilă majoritate parlamentară. Numai cât aceasta ar fi o trăsătură de șach prea cutezată, la care deocamdată nime nu se cugetă.

S'ar pute întâmpla și aceea, ca Bánffy să abdică, pentru-ca să fie din nou încredințat cu formarea cabinetului — la care cas, Bánffy în ediția primă își mântuiește cinstea cuvântului dat, pentru-ca în ediția a doua să lucre tocmă în direcția, căreia i-a făcut prima-dată opoziție, și care i-a pricnuit căderea în prima ediție.

Căci comedii de acestea, de ale eroilor politicieni maghiari, s'au mai repetat la noi.

După toate probabilitățile însă nu va urma nimic din toate acestea. Thun și Bánffy se vor înțelege, cu atât mai virtos, că Bánffy bate deja în retragere, și compromisul între ambele guverne se va săvârși.

În chipul acesta se va sfârși marea comedie, în care Bánffy a jucat cel mai comic rol, de »apărătorul legei și constituționalismului maghiar«.

Dându-ne însă seama de actuala stare a lucrurilor, trebuie să petrundem și sorginta care le-a produs, căci această sorginte constituie adevărata încurcătură, decizătoare pentru constelația politică a monarhiei.

Nu hărțuilele dintre Bánffy și Thun sunt de însemnătate istorică, ci cauza primă, cauza fundamentală, din care prin desvoltare firească s'au produs actualele stări, preambule altor stări mai critice, mai sguuitoare.

În Austria se pare că a apus pentru vecie eghemonia Nemților, căreia atâta timp i-au fost supuse naționalitățile.

E o analogie firească între eghemonia Nemților față de naționalitățile din Austria, și între eghemonia maghiară față de naționalitățile din Ungaria, cu o singură deosebire, că poate

eghemonia Nemților a fost mai blândă, mai de suferit, eghemonia Ungurilor e mai volnică, mai fărâdelege, mai absurdă și mai barbară. Și în general vorbind, există o asemănare foarte potrivită între constelația politică a Austriei și a Ungariei: în ambele câte o singură națiune se sbate a ține în jugul eghemoniei sale celelalte națiuni.

În Austria însă numai a fost așa și în prezent numai se pare a fi eghemonia Nemților a încetat.

Conștiința națională a naționalităților oprimate s'a deșteptat, i-a insufletit în luptă pentru drepturi și libertate, din care biruitori au eșit.

Azi popoarele slave din Austria nu mai pot fi nesocotite. Ele sunt factor dător de ton, poate mai decizător decât Nemții, și cu pași repezi înaintează spre independența lor națională.

Și, actuala constituție a Austriei, numai pentru un popor privilegiat fiind întocmită, se va sgudi din temelii și radical se va transforma, pentru-că trebuie să se strafirme, și pe ruinele constituției de azi se va zidi noua constituție. Întroducerea federalismului pe baze largi, etnice și teritoriale, pentru naționalitățile din Austria mult nu poate întârzia.

La noi în Ungaria situația e analoagă — numai cât Ungurii, sunt și mai puțin și mai slabi, ca Nemții din Austria — și dacă cu toate acestea sunt tari în poziția lor, sunt tari prin slăbiciunea noastră.

Răpind la sine omnipotența statului, prin politica lor volnică de maghiarizare ceacă a imprima statului un caracter exclusiv maghiar, și noi naționalitățile nu sântem încă organizate, spre a le pute face o opoziție hotărâtoare, ca Cehii bună-oară.

În chipul acesta le-a succes a se întări. Oprimând cu forța ori-ce mișcare a naționalităților, le-a succes a apăre înaintea străinilor de tari și puternici, și cu deosebire înaintea Austriei trec de atari. Acolo statul ungar se crede a fi așezat pe baze solide, pe când în realitate stările sunt aceleași, numai cât în Austria manifestările lor au izbucnit, ear' la noi sunt oprimate prin volnicii și asuprii.

Aparența înșelătoare trebuie să o nimicim!

În Austria criza decizătoare, prin care principiul național va eși la biruință, trebuie în curând să izbucnească.

Nu se poate, ca această izbucnire să nu aibă influență și asupra Ungariei, unită cu Austria prin comune interese. Nu se poate ca aceleași cauze în o parte a monarhiei să producă schimbare de sistem — ear' în cealaltă parte, nici să nu fie băgate în seamă.

Datorința noastră, a naționalităților e, să arătăm, că în Ungaria există aievea aceleași stări, ca și în Austria, că trăim și ne luptăm în contra eghemoniei ungurești, pentru-că numai astfel putem spera, că în momentul decizător vom fi luați în considerare.

Trebuie să ne stringem rindurile și să stăm gata la toate, să dăm semne de viață, că cerem drepturi naționale și să arătăm că sântem vrednici de atari drepturi.

Însemnătatea momentului o reclamă.

Divergențele și hărțuilele dintre contele Thun și Bánffy în chestiunea pactului se vor aplată și ele. Ori-cum se vor aplată însă, ele nu sunt decât efluxul situației încurcate și presemnele furtunilor decizătoare.

Momentele oportune, în cari se pot săvârși acțiuni politice cu efect, sunt rari. Un atare moment nefolositor e o greșală ireparabilă. Și un atare moment ne prezintă și actuala situație din monarhie.

Dela noi atîrnă ca să știm folosi momentul.

Sibiu, 19 August n.

Din Bucovina. Luni s'a ținut în Cernăuți ședința comitetului național din Bucovina, spre a hotări atitudinea observândă în fața nouelor alegeri.

Despre decursul acestei ședințe, *Patria* scrie:

»Ședința se deschide la orele 5 și jumătate. Dl. president Iancu Lupul expune situația politică în fața nouelor alegeri pentru camera țerei, insistând îndeosebi asupra pozițiunii și atitudinii partidului național român.

Discursul d-lui president a fost subliniat cu vii strigate de aprobare.

Procedându-se la ordinea zilei, se întregeste dirigența, alegându-se cu același nume domnii Dr. George Popoviciu și bar. George Wassilco membri în dirigența comitetului partidului național.

În cele următoare s'au desbătut și stabilit în unanimitate procedura partidului național față de nouele alegeri, compunerea noului comitet național în sensul rezoluțiilor de organizare, convocarea adunărilor electorale districtuale și alegerea bărbaților de încredere pentru comitetul național.

Totodată s'a stabilit, ca la fiecare adunare, să asiste oficios un membru al comitetului național drept delegat, care este chemat să comunice adunării detaliile necesare despre noua alegere și procedura partidului național la alegeri.

Ear' privitor la nominarea candidaților naționali pentru cercurile electorale, s'a decis, ca aceastea să se urmeze după constituirea noului comitet național, care va avea loc probabil Mercuri în 12/24 August.

Călătoria împăratului Germaniei la Palestina. Daily Telegraph din Londra aduce știrea, că împăratul Germaniei va avea în curând o întrevedere cu Țarul Rusiei în Viena, la domeniile din Rusia ale cancelarului Hohenlohe. Împăratul Germaniei va face acolo o vânătoare, la care se va opri și Țarul, în călătoria spre Crimeea. Cu ocaziunea aceasta împăratul vrea să liniștească pe Țar privitor la faptul, că prin călătoria sa la Palestina nu urmărește scopuri politice.

În legătură cu aceste amintim, că știrea dată de mai multe ziare, că împăratul Germaniei la reîntoarcerea sa din Palestina se va abate prin România, se desminte.

Probabil nici la Constantinopol nu se va opri nici acum, nici la reîntoarcere.

Mișcarea Slavilor din Austria. În 17 l. c. s'a ținut în Laibach congresul primarilor sloveni. La acest congres au participat afară de cei 700 de primari și câțiva deputați ai parlamentului central, precum și deputați sloveni ai dietelor provinciale.

În ședința primă s'a decis expedarea unei telegrame omagiale către M. Sa din incidentul jubileului de 50 ani. Tot atunci s'a decis și trimiterea unei deputații la Monarchia, care să ceară *reducerea unei universități slovene în Laibach*.

Ședința a doua s'a ocupat exclusiv cu interesele Slovenilor. S'a luat conclud, ca să provoace guvernul pentru ridicarea unei judecătorei supreme a țerei (Oberlandesgericht) în Laibach, și s'a decis înființarea societății primarilor sloveni.

La banchetul ce a urmat după congres, s'a toastat pentru ideea națională a tuturor Slavilor.

Cabinet noir. Se vede, că cabinetul noir înființat la noi de hidosul sistem politic de spionagiu și sancționat prin ordinațiuni ministeriale, hără pe față și în mod sistematic.

Cu deosebire își îndreaptă activitatea asupra ziarelor și scrisorilor, ce vin din România. Eată ce scrie *Drapelul*: »Se știe, că în regatul Ungariei intră câteva ziare din România. Dar și aceste, trei-patru ziare sunt mai întâi cetite, censurate și foarte adese-ori suprimate.

Astfel se explică pentru-ce mai toți abonații noștri din Ungaria și acei cari se află în vilegiatură pe la stațiunile climatice ni se plâng, că nu primim de loc sau foarte neregulat ziarul.

Am reclamat la posta noastră pentru a cerceta, dacă nu cumva se face aci în mod neglijent expedițiunea.

La posta noastră ni-s'a răspuns, că asemenea plângeri se fac zilnic, că în Ungaria distribuția ziarelor se face după plăcul cabinetului de cenzură și mai cu seamă ziaarele românești sunt supuse unui control foarte riguros și foarte puțin ajung la destinație.

Prim urmare avem a face cu o postă asiatică și deci regretăm, că nu putem servi regulat pe abonații noștri din Ungaria.

Rusia pentru metropolul Antim. Foile din România aduc știrea, că chestiunea metropolului Antim va intra, în urma călătoriei Regelui la Petersburg, într-o fasă nouă.

Se zice, că guvernul rusesc va stăruie ca metropolul Antim să-și dobândească *beratul*, lucru la care diplomația rusescă se împotrivesc până aci.

Dl. Zinoviev, ambasadorul Rusiei la Constantinopol, a făcut demersuri pe lângă Poartă și pe lângă Patriarhul ecumenic, spre a obține beratul.

Faptul se aduce în legătură cu visita Regelui Carol la Petersburg.

Memoriile lui Bismarck și România. Hamburger Nachrichten anunță, că s'a dat deja la tipar capitolul privitor la România, din memoriile prințului Bismarck.

Organul german adaugă: »Acest capitol, care va cuprinde 138 pagini, conține revelații sesionale privitoare la Români, și o indicație, sau prorocire măgulitoare pentru viitorul întregului popor român.

Situația și presa.

În ultimele zile situația nu s'a schimbat de loc. Nici o nouate ori întorsătură în cauză, nu avem de înregistrat.

Numeri presa comentează în lungi articole situația, fiecare ziar după propriile vederi politice.

Foile ungurești guvernamentale în partea lui Bánffy, celea opoziționale, cari până mai ieri îl glorificau, auzind că Bánffy și-a schimbat ținuta, s'au întors toate în contra lui.

Magyarország neputând face alt lucru mai înțelept, începe cu amenințări. »Angajamente nu are numai Bánffy, ei și al cineva, de ex., Francisc Josif. Jurământul miniștrilor nu îl cunoaștem, dar' al regilor îl cunoaștem. Și Francisc Josif a jurat pe constituția Ungariei, amenință numitul ziar în grandomania-i revoltătoare.

În vederea schimbării de vederi ale lui Bánffy, partidele maghiare din opoziție nu și-au precizat încă ținuta. De pe acum însă, amenință cu obstrucțiune, la cazul când Bánffy ar fi contrar încheierii pactului pe cale autonomă.

Nici în Viena spiritele nu sunt mai puțin agitate. »Neue Freie Presse«, vorbind de conchermarea Reichsrathului.

— între altele scrie:

»E sigur că ori prin ce măsuri volnice se vor năsu la însuși un parlament austriac, care se fie părtaș crimei de tradare ce se comite față de Austria și Monarchia întreagă, vocea opiniei publice nu o vor putea năbuși. Nici chiar Austria guvernată în mod absolutistic, nu va pute suporta jugul, care voiește să i-l impună proiectul unguresc. Și aceia e sigur, că în ziua în care un guvern austriac va capitula cu atari condițiuni, se dă o lovitură de moarte, și lucrurilor comune pragmatice, care ar simți-o cu deosebire armata comună, pentru-că ar fi o nebunie ca să susțină și mai departe tot Austria, armata Ungariei, despărțită de Austria în chestiunile economice, de vamă și de dare.

Politik crede că convocarea Reichsrathului e superfluă, de oare-ce până nu se vor rezolva, ordinațiunile de limbă, obstrucțiunea va face imposibilă desbaterăa altor chestiuni.

N. W. Tageblatt provoacă guvernele să se unească pentru-că e în interesul comun al nemților și al maghiarilor, că în Monarchia să nu câștige aderenții lui Komarov și Csernejev, eghemonia. *Aderenții federalismului sânt totodată inamicii nemților și a ungurilor*.

Toate foile din Monarchia, de toate nuanțele politice, se unesc în aceea, că între ambele guverne, se va stabili un *compromis*. În ce va sta acest compromis și care parte is va valida mai mult interesele prin el, viitorul o va arăta.

Călătoria regală la Petersburg și Budapesta.

Sub acest titlu »Drapelul« publică un remarcabil articol, din care extragem următoarele:

În un interval de un an M. S. Regele a vizitat Budapesta și Petersburg. În capitala Ungariei Suveranul nostru n'a fost însoțit de dl. prim-ministru precum s'a întâmplat la Petersburg.

Cum au fost primite de opiniunea publică română și maghiară ambele vise și ce urmări au avut?

În România, visita dela Budapesta a fost privită ca un act de prietenie și de curtenire către venerabilul Împărat al Austro-Ungariei, ca o întoarcere a visitei făcută Țurtei din București de către M. Sa Francisc Josif.

La Budapesta oamenii politici și poporul au privit visita Regelui Carol ca un act de prietenie către națiunea maghiară și ca o confirmare mai multă alipirea României către tripla alianță.

Guvernul maghiar a căutat cu această ocaziune să exploateze visita Regelui nostru, ca o desaprobară a atitudinii Românilor în chestiunea națională.

Așa s'a explicat de opinia publică decorarea faimosului maghiarisator Jeszenszky.

Rezultatul final al visitei dela Budapesta a fost o nemulțumire atât în Ungaria, cât și în România și o înăsprire și mai mare a situației Românilor din Transilvania și Ungaria.

După această vizită a venit în desbatere chestiunea școlilor din Brașov, persecutarea Românilor și, măsurile de maghiarizare pe toate linia.

Cu totul în alte condițiuni se înfățișează visita dela Petersburg. Aci Regele a fost însoțit de primul seu ministru, ceea-ce dă un caracter mai politic și mai constituțional întâlnirii cu M. Sa Împăratul Nicolae.

Așa că ori-care, ar fi urmările politice ale acestei visite, răspunderea cade în mare parte, dacă nu în totul, asupra șefului guvernului.

Dealtmintearea chiar manifestările exterioare ale întâlnirii dela Petersburg, precum și ale vizitelor dela Moscova, Kiev și Varșovia, au dat visitei Regelui cu totul alt caracter decât acela al visitei dela Budapesta.

În toasturile ridicate și în răspunsurile date, s'a putut vedea că s'a stăruit nu numai asupra prieteniei dintre poporul rus și poporul român, dar' mai cu seamă asupra confrăției de arme între armata rusă și cea română.

M. Sa Regele Carol a accentuat în mod semnificativ legăturile, ce unesc cele două armate creștine, cari au luptat împreună pentru liberarea unui popor creștin.

Și dacă ar fi o politică mai greșită și mai vătămătoare pentru interesele române, ar fi aceea care ar împinge poporul român contra puternicilor sei vecini. Sânt legături între Rusia și România, cari nu pot fi nesocotite.

Cum a fost privită visita dela Petersburg de către lumea europeană? Pretutindeni s'a înțeles însemnătatea acestei visite și s'a făcut să reiese importanța crescândă a României ca factor politic. Numai presa maghiară face excepțiune.

În Ungaria presa ministerială a privit visita Regelui nostru ca un simplu act de curtenire și ca o urmare a visitei ce făcuse Împăratul Francisc Josif la Petersburg. Ear' presa cealaltă de toate nuanțele, în special presa naționalistă, tună și fulgeră până acum contra întâlnirii dela Petersburg.

Respingem părerea presei oficioase maghiare, de oare-ce visita M. Sale Regelui este o urmare a politicii noastre. Creadă cei dela Budapesta, că avem o politică exterioară proprie a noastră și numai după aceasta să călăuzește Suveranul nostru.

Situația politică a României și locul ce personal ocupă M. Sa Regele între capetele încoronate, nu pot admite ca să avem politică de satelit.

Dar' cu Maghiarii nu se poate raționa în politica externă. Ei nu se pot împăca cu aceea, că Regele nostru a fost sărbătorit în Rusia și că cuvântă-

rile roșite au fost însuflețite de sentimente calde și amicale.

Mai cu seamă acea confraternitate de arme, acea aducere aminte a victoriilor din Bulgaria, a armatelor aliate rusă și română, unele ca și acestea nu le pot suferi Ungurii.

Și aceasta este atât de adevărat, că imediat după toastul dela Kiev, presa kosutistă, organele lui Pázmándy, vorbesc deja despre regularea socotelilor între Austro-Ungaria și Rusia și despre un apropiat războiu între Anglia și Rusia. Deja noi suntem amenințați. Atât numai, că ne-am deprins cu fanfaronadele slabilor noștri vecini, le nesocotim și trecem înainte.

Cronică politică.

Pacea.

Demersurile pentru fixarea definitivă a păcii înaintează cu pași rezezi.

În Madrid s'a ținut consiliul de miniștri, care a desbătut modalitățile, după cari s'ar pute transporta trupele spaniole din Cuba acasă.

Probabil în 15 l. c. cortezul va fi convocat.

Regina-regentă telegrafică a mulțimit guvernului francez pentru intervenția sa în favorul păcii, pe lângă guvernul american. Telegrama a fost citită în parlament.

În zilele acestea se vor denumi din ambele părți, comisiunile pentru discutarea condițiilor păcii — cari își vor și începe în timpul cel mai scurt, desfășurările în Paris.

Grecia și Turcia.

Foile grecești aduc știrea, că Sultanul a primit de curând în audiență pe fostul ministru al Greciei Ralli.

Cu ocaziunea aceasta Sultanul și-a exprimat dorința de-a se stabili din nou între Grecia și Turcia o apropiere, o intimitate oarecare.

Ralli a declarat, că din partea lui va lucra pentru-ca cu timpul să se încheie o alianță greco-turcească, chiar și cu risicul de a fi timbrat de trădători. Divergențele dintre cele două state chiar și în chestiunea Cretei se vor aplană pe cale pacifică.

În legătură cu acestea amintim, că consiliul familiar al casei domnitoare din Dania a abstat de a mai insista pe lângă denumirea de guvernator al Cretei, a principelui George.

Aceasta s'a întâmplat în urma amenințării Cretenilor, că-l vor asasina pe principele George, la cazul când ar primi postul de guvernator.

Închiderea scupcinei.

Din incidentul închiderii scupcinei s'ar dat un mare banchet la Niș, la care au luat parte pe lângă regele Alexandru și ex-regele Milan, toți miniștrii și mai mulți politicieni distinși.

S'au rostit toaste pentru propășirea țării, pentru regele Alexandru și pentru ex-regele Milan, comandantul-suprem al armatei, aducându-i elogii.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Mediul temperator.

— Din psihologia socială. —

»Nesimțit cu repejune și esactitudine planetară grăbim spre seculul al XX-lea cu puțintel rest de tradiții și credințe avute. Ni-se reprezintă chestii nouă, cele vechi în forme nouă, cari nu se pot deslega cu fabule sau cu legende ori-cât de ingenioase ori poetice ar și acelea.

Deasupra chestiilor acestor ziceai tu, că mai intensiv se proiectează la apusul seculului al XIX-lea reflexul roșu al unui sfînx de porfiră enigmatic și maiestos, care pare a domina toate secele viitoare: chestia cultului amorului.

Când trebuie să se înfățișeze înaintea forului regal al inteligenței principiile lucrurilor, acuma când abia câteva clipe ne despărțese de domeniul secului apropiat, aș dori să înțeleg chiar prin tine principiul acestui cult.

La ultimele cuvinte scriitoarea acestor șire se ridică subit se întoarce cu priviri curioase spre fereastră netezând cu mâna

DIN BISTRIȚA.

— Serisoare particulară. —

Bistrița, 1 August. n.

Răspuns lui »Amicus«. — Necazurile unui dirigent de cor. — Corul mese-rișilor.

La 1 Iunie 1897 am ocupat postul de dirigent al Reuniunii rom. de cântări din Bistrița.

La venirea mea aici am aflat un număr frumos de coriști de ambele sexe (durere însă că numai pe hârtie).

La 2—3 probe am avut un număr mare de coriști, cari poate au venit la probe numai din curiozitate să vadă și cunoască pe monstru, dirigentul bănărean. După ce acestia și-au satisfăcut curiozitatea, mergând în localul Reuniunii la orele prescrise aflam 5—10 coriști, uneori 4—6, ear' de cele mai multe-ori nu venea nimenea.

De repeți-te-ori am făcut cunoscut comitetului Reuniunii și presiului acesteia, această stare tristă.

Comitetul la rândul său a și folosit toate mijloacele posibile pentru sanarea acestui rău, dar' durere, căci fără rezultat.

Tot ce a putut face comitetul a fost, că punea în perspectivă câte o petrecere. La câteva probe înainte de petrecerea proiectată se prezentau 30—40 coriști, cât însă trecea petrecerea, înceta și frecvența.

Atât sub comitetul din anul trecut, cât și sub actualul comitet, s'au împărțit role din diferite bucăți teatrale spre studiere coriștilor, la rezultat însă nu am ajuns nici-când, căci unuia nu-i convenia asta, altuia ceea, unul nu voia să aibă rol de cismar, altuia nu-i era musica din rola sa pe plac, ear' altuia nu-i convenia unele sau altele persoane, menite a juca în bucată. Urmarea a fost, că în decurs de 14 luni s'a putut aranja cu greu numai un concert cu teatru, prin Ianuarie a. c., ear' de atunci stau în neactivitate perfectă.

Acei puțini coriști, cari veneau la probe, nu voiau să cânte; până cântam de sopraniste, ficiorii se așezau în băncile școlai, acolo fumau, conversau, rideau, ba chiar fluerau.

Despre toate acestea am raportat la timpul său celor competenți, remediu însă nu s'a putut afla pentru sanarea acestui rău.

La rugarea mea, Reverendisimul domn protopresbiter Alexandru Silași, a venit în localul de cânt spre a sfătui pe coriști, îndemnându-i prin cuvinte frumoase a frecventa probele regulat și a se purta sub durata acestora cât se poate mai bine. Care a fost rezultatul? Sub decursul vorbirii dlui protopop, unii din coriști rideau și hureau băncile, făcând o gălgăie rușinoasă.

Dacă coriștii din cauza mea nu voesc să cânte, după-cum susține Amicus, de ce nu s'a aflat un bărbat, care să meargă la dl president, să-i spună cauza care-i face a demonstra prin abținerea dela cântări.

Comitetul Reuniunii având cunoștință și convingându-se, că eu port vina la toate, fie sigur Amicus, că se purcedea în contra mea cu toată rigoarea, căpătam la sigur 2—3 admonieri, ear' după acestea mi-se arăta calea spre Bănat, dându-mi-se posibilitatea să cânt

cântecul Moșului când i-s'a prăvălit calul cu ciuberele în prăpastie.

Cumcă lucrurile nu merg bine și că peste puțin am să rămân fără de cor, prin urmare și fără de ocupațiune, asta o am prevăzut, deci ca să nu aștept catastrofa, cu stirea dlui president și a cătorva domni din comitetul acestei Reuniuni, am înființat un cor de meseriași, la cari s'au alăturat și unele elemente sănătoase din vechiul cor al Reuniunii compus din țărani.

Acest cor l'am pus la cale prin ajutorul dlui Grigore Radu, vigil silvanal, cunoscut bine în clasa meseriașilor; acest domn mi-a pus la dispoziție cam de prin mijlocul lui Iunie 38 tineri de ambele sexe, cu cari speriez, că pe 27 August să pot aranja un concert cu teatru.

În toamna trecută se înscriseră în corul Reuniunii 8 sodali, după câteva probe însă au fost siliți să repășească, fiind luați în ris de vechii coriști.

Acest cas trist apoi m-a îndemnat acum, pentru a evita scandalul sau ceva mai rău, a închiria o casă privată pentru instruirea meseriașilor.

Că ce-l doare capul pe Amicus de localul de cânt al meseriașilor, nu știu.

Meseriașii își solvesc chiria, provăd sala de cânt cu toate cele necesare, ne reflectând la atare ajutor din fondul Reuniunii; ba ce e mai mult, până astăzi meseriașii nici nu sunt membrii activi ai Reuniunii; ei susțin din al lor propriu o formă de școală pregătitoare și numai după-ace vor fi în stare a cânta miza perfect, vor da cel puțin o reprezentare și mă voi convinge de purtarea morală a fiecăruia, îi voi propune comitetului Reuniunii spre primire în sinul Reuniunii.

Sper, că Amicus va pricepe cauza scrupulozității, la primirea de membri activi noi în sinul Reuniunii.

Că am strămutat școala de instruire a Reuniunii în casă privată, asta nu e adevărat.

Școala Reuniunii a rămas tot în acel local, unde i-s'a primit Reuniunea nașterea.

La probele prescrise pentru corul Reuniunii, merg regulat, ca și înainte de înființarea corului de meseriași, durere însă că fac calea mănului, coriști nu sunt ca în palmă, stau singuri între cei 4 pereți, perzând timpul înzădar și putând folosi acest timp instruind meseriașii, cari sunt însuflețiți până la extremitate pentru cor; ce e însă de făcut? Nu e întrebarea, că folosesc ceva, că-mi perd timpul în școală sau nu, să fiu numai acolo, asta o dorește atât știutorul și pururea prudentul Amicus și trufia coriștilor răsfrățiți.

Onoare comitetului Reuniunii, onoare spectaverilor domni: Dr. Alexandru Pop, președinte, Ștefan Poruțiu, vicepreședinte și cassar, precum și dlui Dr. Gabriel Tripon, membru în comitet. Acesti domni au cunoștință despre mișcământul făcut în înființarea corului de meseriași sub aripile Reuniunii; aproabă acest pas salutar și se bucură cu mine, că ne succede a pune la cale o instituțiune culturală așezată pe basă solidă, morală, care să servească de exemplu spiritelor agitate de unii și alții și îndemnat la nedisciplină. Au cunoștință

numiții domni și despre starea tristă, ce domnește în sinul corului vechiu, și fie ori-cine convins, că acești onorabili domni nu-mi vor imputa mie acele stări deplorabile.

Am toată încrederea și firma speranță, că cu ajutorul acestor domni, precum și al tuturor celor cu tragere de inimă către tot ce e salutar, voi forma cu timpul un cor, care va pute servi de model în părțile aceste.

Mai sunt acusat de Amicus, că am alte ocupații de predilecție și nu mă îngrijesc de prosperarea Reuniunii.

Oare-când are cineva un salariu de 20 fl. lunar, din care i-se detrage pe lună câte 2 fl. pentru acoperirea speșelor de călătorie (strămutare) și acel nefericit cineva, pentru a se pute susține pe cale onestă și deamă de chemarea lui, e nevoit a-și căuta o ocupațiune laterală, care de fel nu vine în colisiune cu angajamentul său principal; e această ocupațiune de predilecție?

După șapte luni de chin i-s'a făcut milă domnului Dr. G. Tripon, avocat, luându-mă de scriitor în cancelaria d-sale. Te mai întreb odată stimabile Amicus, e asta ocupație de predilecție?

Oare din neinteresare față de Reuniune am format corul de terțet compus din elevii școlai confesionale rom. grcat. din loc? Tot din neinteresare am format corul compus din 9 domnișoare, am înființat corul meseriașilor și conduc pe al Reuniunii compus din țărani?

În fine din neinteresare țin în loc de 4 probe pe săptămână stipulate în contractul meu cu Reuniunea și câte 12—14, atunci când sunt silit a răzima cu pieptul masa cancelariei câte 6—7 ore pe zi?

Formeze-și acum on. public cetitor verdictul, de merit pedepsească-mă, în-cunjurându-mă, ca pe cel din urmă ticălos și laș.

Rog, ca onoratul public cetitor să se scuse, căci nu putui ține cont de regulile stilisticii la scrierea acestui răspuns, văzând cât de pe nedrept sunt atacat, atunci când sunt însuflețit pentru prosperitatea neamului meu.

Douăsprezece coruri am înființat, dar' de o așa nedreptate nu am dat încă.

Traian Bratescu,

dirigentul Reuniunii rom. de cânt.

Astra — la Beiuș.

Primim următorul avis:

Din incidentul adunării generale a »Asociațiunii«, ce se va ține în Beiuș a. c. în zilele 27—28 August, subscrisul face cunoscut, că în lipsă de hoteluri s'a făcut îngrijire de quartire corăspunzătoare pe la case private astfel, că oaspeții în-sinuați cel mult până la 24 August — deja la sosire numai decât vor primi informațiile de lipsă referitoare la încuartirare.

Pentru călăuzire și informare membrii comitetului de încuartirare se vor prezenta la sosirea fiecărui tren purtând ca insignii: un bandaj alb la brațul stâng.

Mersul trenurilor: Dela Orade pleacă: dimineața la 3.50 min., sosește la Beiuș la 10.04 min., d. a. la 2.40 min., sosește la Beiuș seara 7.47 min.

Sosește la Orade:

Dinspre Cluj: Tren accelerat: noaptea la 2.31 min. și dimineața la 8.38 m.; tren de persoane: noaptea la 10.44 min. și ziua la 11.17 min.; tren mixt: ziua la 8 ore.

Dinspre Budapesta: Tren accelerat: noaptea la 2.11 min., seara 7.07 m.; tren de persoane: noaptea la 1.48 min., ziua 3.42 min.; tren mixt: ziua la 7.22 minute.

Dinspre Arad și Seghedin: Tren de persoane: dimineața la 9.32 min., d. a. 5.30 min.; tren mixt; dimineața la 8.31 minute.

Dinspre Érmihályfalva: Dimineața la 8.21 min., seara 9.08 min.

Dr. Gavril Cosma,
preș. comit. de încuartirare.

Chestiuni școlare.

Gimnasiul din Suceava.

A apărut: Anuarul gimnasiului superior din Suceava pe anul 1897/8, redactat de Ștefan de Repta, directorul gimnasiului.

În fruntea broșurei aflăm studiul filologic al prof. I. Fleischer:

»Propuneri pentru îndreptarea textului lui Catull«. Studiul se extinde mai mult ca jumătatea broșurei.

Liceul dispune de 23 puteri didactice; dintre aceștia 16 ordinari, 3 suplenți, 1 ajutător și 3 secundari.

La examenul de maturitate dintre 40 elevi însinuați au trecut 28; respinși la examenul scripturistici 5; la examenul verbal pe un an 5; s'au retras 2.

Din datele statistice extragem următoarele:

Elevi înscriși au fot 613, din cari au rămas cu sfîrșitul anului 570.

După limba maternă: Români 309, Nemți 193, Ruteni 8, Poloni 27, Cehi 2, Armeni 5.

După confesiune: gr-or. 317, rom. cat. 73, gr-cat. 5, evang. 9, arm-ort. 4 evrei 136.

Cele patru clase ale gimnasiului inferior constituie câte două subdivisiuni: clasa germană și clasa română. Aceste subdivisiuni însă încetează în clasele superioare. Pentru anul școlar viitor înscrierile se vor face în 2 și 3 Septembrie; elevii cari voiesc a fi primiți în l. cl. au de a se însinua mai curând. Întreg anuarul e scris în limba germană; abia pagina ultimă conține în traducere românească unele înviațiuni relativ la anul școlar viitor.

Cronica zilei.

Sibiu, 19 August.

Din cauză, că în ziua de 20 August n. este impus prin lege răpauș general, numărul proxim al foi noastre va apăre numai Luni seara.

Ziua nașterii M. Sale s'a sărbătorit și în Sibiu cu solemnitățile obicnuite. S'a ținut serviciu divin omagial în toate bisericile din loc. La serviciul divin din bis. rom-cat. și luterană au participat autoritățile de stat municipale și comitatense. Exc. Sa Miron Romanul a servit însuși în biserică din cetate.

foarte; deci până incușitorul cerceta după el în alte odăi a sărit afară pe fereastră deschisă, fără a fi oprit de poporul adunat înaintea ospătării și așa a scăpat ca prin minune, având norocul, că incușitorul nu l'a cunoscut.

Într-aceasta la quartirul lui Nic. Bădescu erau ascunși 5 granadiri cu porunca, că îndată-ce va intra în casă să-l prindă dar' nici cu apucătura aceasta n'au isbutit deocamdată, căci Bădescu în noaptea aceea din întâmplare n'a venit acasă. Dimineața pe când Laurianu era să plece către Brașov, apoi spre București, ca să-și ocupe postul său, Dobokai însoțit de locotenentul Bănyfi și o patră de soldați ntră la Hessler, unde era încuartirat Laurianu și acum era gata de plecare.

»Dă-te jos, ia-ți bagajul, ești arestat!« striga Dobokai apoi îl prinseră, îl duseră la casarmă și îi luă toate hârtiile. Peste o oră Dobokai cu soții lui și cu soldătimea se află la quartirul lui Bădescu. »Ești arestatul meu! Peste alt ceas deja sunt vizitate toate hârtiile lui, și biblioteca-i prea frumoasă a fost sigilată, Bădescu grijii de patrăle era în arest la quartirul său. Era Vineri spre seară, când se aude că voiesc să prindă și pe agentul țării românești, care venise dela Frankfurt, dar' a scăpat.

Faima arestărilor a produs indignațiune în tot orașul. Românii și Sașii umblau zăpăciți, că nu mai le era asigurată viața.

1848.

Cronica anului.

Sibiu, 18 August.

După ce guvernul Transilvaniei încă în Maiu a desființat comitetul național al Românilor; după ce comisiunea trimisă la Sibiu pentru a pedepsi pe Românii cei răsculați (?) n'a putut face nimic, guvernul și-a propus să pună mâna pe câțiva fruntași Români. Așa a venit aci în 15/3 l. c. Fr. Beldi comitele-suprem trimisul baronului Vay. Joi în 16 l. c. se pută auzi deja, că vre-o câțiva Români vor fi prinși; chiar și numele celor cari vor fi arestați se pută auzi pronunțându-se. Numai cei interesați nu știau nimic, mai bine zis nu se simțeau vinovați și așa nu credeau, că vor fi prinși. La 10 ore seara Beldi cu vre-o câțiva soldați a mers la ospătăria »Mediului«, unde a fost condus de Dobokai, un Român renegat, vamaș la Turnu-roșu. Scopul principal al lor a fost să pună mâna pe Bănuțiu. În toate odăile ospătării întrebau de Bănuțiu. În fine într-o odaie din parter de către uliță Dobokai a întregat chiar pe Bănuțiu că n'ar ști spune unde se află de prezent Bănuțiu? Bănuțiu s'a îngrijat

Școala de cadeți de aici a avut ieri o frumoasă serbare. După ascultarea liturghiei campestre, a urmat defilarea trupelor și depunerea jurământului de către elevii de cursul al IV-lea. Cu ziua de ieri elevii cursului al patrulea au fost înaintați la rangul de cadeți.

Între cei înaintați se află și patru români: Iuliu Montani, la regimentul al doilea. Piu Teban la al 39-lea, George Ivașcu la al 33-lea și Nicolau Anton la al 44-lea. De remarcat, că tinerul Iuliu Montani a fost primul eminent în toată școala.

Țarul și principele moștenitor al României. Poile din România aduc știri, că Țarul a invitat pe A.A. LL. RR. Principele și Prințesa României să petreacă câteva zile în Noemvrie, la Livadia, unde părechea imperială rusă își va strămăta reședința pentru lunile Octomvrie și Noemvrie.

A. S. R. prințul Ferdinand nu a răspuns încă acestei invitații, de oarecâte vechi mai întâiu a ști, dacă starea sănătății A. S. R. prințesei Maria îi permite sau nu de a merge la Livadia.

Rectificare. În numărul nostru ultim am dat o notiță despre turneul științific al dlui Sirku prin Areeal. Între altele, autorizați fiind, am descris și cazul din Romos, comentându-l după merit. La articolul nostru dl Sirku ne trimite o declarație. Publicăm această declarație, cu observarea însă, că comentările politice fiind ale redacției nu ale dlui Sirku, redacția e răspunzătoare pentru ele. Privitor la aceea că faptele expuse de noi nu corăspund adevărului, observăm, că faptul s'a petrecut aievea cum l'am descris noi, cu o singură deosebire, că noi nu am descris și antecedentele faptului, după cari dl Sirku presupune că ar fi fost denunțat de niște Români, ceea-că e lucru accidental.

Eată declarația:
În numărul 171 al »Tribunei«, făcându-mi onorul de a Vă ocupa cu însemnata mea persoană și cu misiunea științifică, care m'a adus la Transilvania, ați binevoit a atinge chestiuni, care sunt și trebuie să fie cu totul străine de mine și de misiunea mea. Regret această cu atât mai mult, pentru-că și faptele expuse în ziarul D-Voastre nu corăspund pe deplin adevărului. Mă ved deci necesitat a da expresiune părerii mele de rău, că am fost adus în legătură cu afaceri, care nu mă privesc, și vă rog să publicați această declarație în cel mai de aproape număr al prețutului D-Voastre ziar.

Sibiu, 6/18 August 1898.

Pol. Sirku, profesor la universitatea din St-Petersburg.

Lueger în Iași. Nu de mult consiliul comunal din Viena luase cu unanimitate deciziunea să facă energice demersuri pe lângă guvernul austriac, ca să deschidă granița României pentru importul vitelor din România. Această deciziune tinde a scăpa Viena și orașele austriace de jugul monopolului ungurese. Ca o urmare a acestei deciziuni se anunță, că primarul Vienei, dl Dr. Carol Lueger, însoțit de mai mulți consilieri comunali și de trei medici veterinari, vor veni în Octomvrie la expoziția de vite din Iași și apoi vor vizita diferitele țiguri de vite din Moldova, ca să se convingă întru-cât sunt întemeiate pretențiunile Ungurilor, că printre vitele din România bantue mereu epistotia și din această cauză granițele austro-ungare, trebuie să fie închise.

Weigand în România. Cetim în foile din România: Dl Dr. Gustav Weigand, distinsul filolog german, a fost

Sâmbătă dimineața o mulțime de grănițeri români veniră la Sibiu conduși de parochii lor, pentru-ca să afle cauza arestărilor.

»Bărbații acestia trebuie să fie sloboziți din prinsoare, căci ei ne-au adus nouă *lu mină*; până atunci noi nu ne mișcăm de aci», ziseră bravi grănițeri, și numai după-ce li se făcu promisiunea, că nesmintit vor fi liberi peste puțin, se depărtară. Dar o nouă veste, că noaptea vor transporta pe cei arestați într-o temniță maghiară, eară a pus în mișcare poporul, care împreună cu grănițerii rămași încă la Sibiu toată noaptea a pândit, ca nu cumva să se întâmple ceva.

Se afirmă, că cauza arestărilor este parțida reacționară din România, la care s'a mai adaus din partea Ungurilor pofta de a pune mâna pe frunțașii Românilor.

(Gaz. de Trans.)

Viena, 18 August.
Milano s'a predat generalului d' Aspre.

(S. B. 90.)

Pesta, 18 August.
Se presentă dietei o petiție a orașului Presburg contra emancipării Jidovilor.

(Siebb. B. nr. 89.)

săptămăna trecută la T-Severin, de unde a făcut mai multe excursiuni prin județul Mehedinți, studiind cu deamăritul limba, moravurile și obiceiurile țeranilor români de prin acele părți.

Serbările lui Honterus. Din Brașov ni-se scrie: Aici decurg neîntrerupt pregătirile pentru serbările »Honterus«. Gimnasiul săseșc și toate celelalte case din jurul »Bisericei negre« sunt frumos decorate cu ghirlande de brad. Monumentul, care acum îl ridică, va fi așezat în partea dinspre Sud a Bisericei negre. În curtea bisericeii jur împrejur de statuă se ridică tribune pentru public. Mai e decorat cu ghirlande de brad și »Podul bătușelor«, unde se va ține expoziția. Păreții pe din afară sunt decorați cu ghirlande și stegulețe bicolore săsești și tricolore ungurești.

Deraliare de tren în România. Trenul accelerat, care comunică între Iași și București, a deraliat la Zorleni. Deralierea s'a produs din cauza scoaterii șinelor, probabil de către niște făcători de rele. Locomotiva nu s'a răsturnat, dar a înaintat pe terasament vre-o 10 metri. Toate vagoanele însă s'au răsturnat și au suferit stricăciuni însemnate. Trei vagoane au fost aproape complet sfărâmate. Cea mai mare parte din călătorii durmea, căci deralierea a avut loc la 12 ore din noapte. Panica a fost indescriptibilă. Se auzeau țipetele disperate prin vagoane și călătorii se repezeau să ese prin ușile și ferestrele vagoanelor. Se zice, că o femeie ar fi înbunit de spaimă. Din fericire deralierea n'a avut urmări grave. Au fost rănite câteva persoane. Numărul persoanelor rănite nu se știe, unele au fost rănite foarte grav.

Câni poliști. Până acum cănele era întrebuințat ca un animal de lux, de trebuință la case, la menagerii, în reșboi. Prefectul de poliție din Berlin, reînforcându-se din America, a adus cu sine mai mulți câni dresați, cari vor pute fi întrebuințați ca *agenți de poliție*. Acești câni sunt din rasa molosilor, și într-o vreme erau întrebuințați de Spanioli în vânătorile lor în India.

Concert. Duminecă în 21 Aug. n. va concerta capela orașenească în conditoria R. Frenzt »Sub arini«. Începutul la 1/5 ore d. a.

Comori pe fundul mării. Puțini vor fi având ideie, ce comori considerabile zac ascunse pe fundul mării. După o statistică oficioasă dela 1855 până în 1887 au fost îngropate de valurile mării nici mai mult, nici mai puțin de 90,158 corăbii. Despre valoarea comorilor pierdute cu ocaziunea astorțelor de naufragii, ne putem face aproximativ ideie, dacă luăm în considerare, că unele din corăbiile de postă naufragiate aveau să transporte sute de mii, ba chiar milioane. Așa d. e. vaporul spaniol de postă »Alfons XII.« cufundat în 1885 în apropierea insulelor canarice avea să transporte galbeni în valoare de peste un milion. Pe vaporul englez »De Brook«, naufragiat în 1798 în apropierea Americii nordice, lângă Lewres, au fost monete de aur și argint în valoare de 100 milioane. Această comoară considerabilă, ori-cât 'și-au bătut capul cufundătorii, până azi nu s'a putut descoperi. Causa e numai afunzimea nemăsurată a mării și așa e probabil, că această comoară va rămâne vecinic o taină a mării. În timpul din urmă s'a și întemeiat o societate, cu scopul special de a scoate la iveală aceste comori dispărute, care 'și-a și început activitatea deocamdată pe țermurii englezi.

Avis! Atragem atențiunea cetitorilor nostri la înseratul atelierului de aurărie și argintărie al dlui Iuliu Erős, înserat ce se publică zilnic pe pag. 4 a ziarului. În acest atelier de bun renume se pot cumpăra frumoase cadouri.

La moderna parfumerie Meltzer, din loc se află pe lângă prețuri moderate tot felul de săpunuri de toaletă, parfum, pudră, perii de dinți și alte articole de acest fel, toate de cea mai bună calitate, precum se poate vedea din înseratul ce publicăm în nrul de azi, și asupra căruia atragem atențiunea cetitorilor nostri.

Capătul lumii. Mr. Faye, membru al academiei franceze, e de părerea, că viața pe pământ are odată să se sfârșească cu totul. Soarele e în proces de răcire, pe suprafața lui se va forma încetul cu încetul o scoară, care va împiedica radiarea căldurii și a luminei. L'apparent, profesor dela universitatea catolică, e de părerea, că pământul se va prăpădi în urma cantității de apă, care crește proporționat, până îl va îneca cu totul. Un savant din Belgia aduce în legătură sfârșitul lumii cu înmulțirea omeniei. Peste 300—400 de ani populațiunea pământului va fi mult mai mare, decât se se poate nutri cu produsele, ce-i vor sta la dispoziție; omenirea va perii de foame. Decât toate teoriile aceste, mai interesantă e teoria, care susține, că omenirea va perii prin micime. La început erau giganti omeniei. Încetul cu încetul au degenerat în oameni de acum și cu vremea vor fi tot

mai mici. Va veni timpul, când vor fi numai ca insectele și pe urmă vor dispărea cu desăvârșire. E vorba însă de mii și mii de ani. După cea mai pesimistă teorie pământul nostru mai rămâne încă 400 de ani. Astfel cetitorii nostri pot fi liniștiți de-oocamdată.

POSTA REDACȚIUNEI.

Dl. I. V. A. Zlatna: Reflexiunile d-voastre nu le putem publica. Trimiteți-le acolo, unde a-ți fost atacați.

Hagej: Nu se poate. Nu avem datină a publica atari lucruri, și nici nu ne permite spațiul.

Dl A. M. învțător în S. Nu-ți putem împlini rugarea.

Sebam. Îți voi scrie în zilele acestea.

Din public.)*

Mulțumită publică.

Bunul părinte și vrednicul Român, dl Constantin Cothizel, paroch în Certege (comit. Turda-Arieș), și stimabila sa soție, doamna Iuliana Cothizel, înscriindu-se de membri ajutători ai Reuniunii noastre, au binevoit a pune la dispoziția noastră suma de 10 fl., din cari s'au retribuit câte 2 fl. = 4 fl., ca taxă de membri; 2 fl. 17 cr. s'a adaus fondului vâduvelor și orfanilor meseriașilor români, a cărui stare azi este de 48 fl., ear' restul de 3 fl. 83 cr. s'a adaus la fondul expoziției anuale.

Cuitând pe această cale primirea sumei de sus, ne permitem a aduce acestor distinși spriginitori ai Reuniunii noastre adânc simțita noastră mulțumită și recunoștință.

Din ședința comitetului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, ținută la 18 August 1898.

Victor Tordășianu,

president.

G. Poponea,

notar.

*) Pentru cele publicate în rubrica acestă, redacțiunea nu e responsabilă.

Bibliografie.

„ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ“

editată sub auspiciile și din însăreținarea »Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român«.

de

Dr. Corneliu Dinconovich,

prim-secretarul Asociațiunei.

După un interval de abia 5—6 săptămâni a apărut un nou fascicol al acestei mari și folositoare publicațiuni, al nouălea, adică penultimul pentru tomul I. Reducerea continuă a intervalurilor dintre aparițiunea singuratecelor fascicule, precum și promisiunea editorului, că încă în August a. e. tomul I. va fi pe deplin terminat, dovedește, că redacțiunea publicațiunei a trecut deja peste greutățile începutului și înaintază cu pași tot mai siguri. Aceste semne îmbucurătoare de vitalitate a frumoasei întreprinderi a Asociațiunei, fără îndoială vor pute delătura pe deplin temerea ce s'a ivit la început în cercuri foarte largi, că »Enciclopedia Română«, ca toate întreprinderile noastre literare de asemenea natură și extensiune, nu se va pute termina.

Fascicolul IX. cuprinde cuvintele *Cavailon—Clarneta*, la olaltă peste 1200 articole, dintre cari amintim: Cehii (Jarnik), Cernat, Cernătescu, Cernăuți, Cernavoda, Cerne, Cetatea-de-baltă, Chinez Paul, Chioru, Chișeneu (Arbore), Chițu, Chrisov (Ghibănescu), Chrisovergi, Cipariu, Ciuc, Ciupercovici (Sbera), Choleră și Ciurma (Dr. Filix), etc. Dintre ilustrațiuni remarcăm 4 tablouri excelente la art. Cernăuți (catedrala și grandioasa residență metropolitană, seminarul, casa preotească) și o ilustrațiune colorată la art. Circulațiunea sângelui.

În fine mai amintim, că numărul autorilor Enciclopediei și în timpul mai nou s'a sporit cu câteva puteri dintre cele mai de valoare.

Scoarțele pentru tomul I. sunt deja lucrate și se pot comanda la editor cu prețul de fl. 1 (fre. 2.50) incl. trimiterea francată și recomandată.

»Enciclopedia Română« apare în extensiune de 30 fascicule de câte 6 coale de tipar (10 fasc. formează un tom) și va cuprinde în total peste 30.000 articole. Publicațiunea se va termina în decursul anului 1900.

Abonamente se primesc la editorul W. Krafft în Sibiu și la toate librăriile; deposit general pentru România: Storck & Müller, București. Prețul unui tom face: broșurat 10 fl. (resp. fre. 25.—), ear' compactat fl. 11.60 (resp. fre. 28.50).

„Naționalitatea“. Societatea noastră »Tipografia« a scos într-o elegantă broșură interesantul studiu de Max Nordau despre »Naționalitate«. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri, limbajul frumos în care »Rosmarin« al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în »Tribuna« s'a

publicat mai întâiu. Vorba era numai, ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână resfirate prin atâția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a împlinit-o »Tipografia« când a retipărit articoli din »Tribuna« în broșura de față. În estensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria »Tipografia« societate pe acțiuni în Sibiu.

»Din vremuri frumoase«. Un vals din cele mai frumoase a apărut sub titlul de mai sus, într'un elegant format artistic, ca compozițiune, pentru pian a talentului tiner dl C. S. Stănuțescu. În extensiune de 8 pagini, această frumoasă compoziție va fi de sigur apreciată de toți pricepătorii. Damele noastre, iubitoare de musică frumoasă, se vor grăbi a o procura cu atât mai vîrtos, că se vinde pentru o covoană (și porto postal) într'un scop cultural-național. A se adresa la librăria noastră (»Tipografia«, Strada Poplăcei nr. 15).

„Almanachul învțătorului român“.

Primim următorul anunț literar: *Almanachul învțătorului român*, ce va apăre cu începerea anului școlar viitor 1898/9 e deja sub tipar.

Diferitele chestiuni cronologice, calendaristice, tipicale etc., precum și alte referințe de interes pentru învțătorimea noastră, — planul de învțământ, diverse consemnări, conspecte, statistice și altele din sfera școalei populare, — extrasele șematismelor ambelor metropolii, dar' mai vîrtos al Reuniunilor învțătoarești, — datele referitoare la mișcarea literaturii noastre pedagogice în legătură cu un conspect al învțătorilor ca autori și în fine tractatele cuprinse în partea literară sunt tot atâtea motive îmbucurătoare, că »Almanachul învțătorului român«, la noi unic în felul seu, nu numai va deveni adevăratul călăuz al învțătorimeii și tablou sincer al școalelor noastre, ci va umple — sper — și un gol prea simțit în literatura noastră pedagogică.

Tot astfel și ajustarea tehnică încă va satisface așteptărilor, apărând legat frumos, pe hârtie fină și tipar acomodat.

Rog deci pe toți doritorii de a ave acest opșor și în deosebi pe frații colegi să grăbească a se însinua, căci având în vedere speșele cele mari și în deosebi îngrijirile serioase, de cari sunt cuprinse mai vîrtos azi toate întreprinderile literare, »Almanachul« se tipărește în număr cât mai restrîns.

Prețul unui exemplar abonat e 1 fl. plus speșele postale.

Despre modul de procurare voui încunoștiința îndată ce a apărut »Almanachul« — pe fiecare domn abonent.

Receța-mont. (Resiczabánya) în August 1898.

Iosif Velcean,

inv. rom.

„Lupta pentru drept“.

— Voci de presă. —

»Liberalul«.

»Trebuie să fim bucurosi când ni-se dă în materie de literatură juridică o traducere de valoare, din toate punctele de privire.

»Lupta pentru drept« e creațiunea acelu geniu juridic Dr. Rudolf de Ihering, care e poate cea mai strălucită și cea mai originală ilustrațiune a literaturii juridice contemporane.

Traducerea dlui Păcățianu însă e mult superioară traducerilor anterioare, și ca stil și ca aprofundare serioasă a originalului, având pe lângă asta avantajul de a ne prezenta penultima ediție a originalului nemțesc, ediție apărută cu un an înaintea morței lui Ihering, care a supus-o unor modificări, cari înlocuiesc stilul științific greoiu în întâia ediție cu un stil mai ușor, accesibil și celor ne-specialiști în materie de drept.

Sosiți în Sibiu.

În 19 August n. 1898.

Hotel »Imperatul Romanilor«: Dr. Mihailescu u soția, medic din Galați; Brăteanu V., Brăteanu N., din București, Dumitrescu C. cu soția, Dumitrescu I. cu soția, Cremol, din Rîmnic, privățier; Phoser, oficial din Budapesta; Schwarz, Vogel, din Budapesta. Buchvald, Gross, Eigl, Käss, Magyar, Diamant, din Viena, Hufschlager din Rathenau, Grünfeld din Mediaș, comercianți. Hotel »Neurth«: Schmidt, maior din Făgăraș; Rathovsky, inginer-suprem din Cluj; Lechnorsky cu soția, mașinist din Menela; Wist cu fiul, comerciant din Kempten; Solymossy, Elstits, din Budapesta, oficiali.

Hotel »Maltzer«: Sanaitescu, Chulman, studenți, Biciu, din Croiava, Ionescu din România, comercianți; Bretosanu din București, Avramescu, Bretosanu, din Căneni, ingineri; Medeles cu soția din Lugoj, Ruger din Lupeni, privățieri.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 17 August n. 1898

Săminte	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până		dela	până
Grâu						
Băntăresc nou	75	—	—	76	—	—
Grâu dela Tisa	75	9.80	9.15	76	9.40	9.45
Grâu dela Pesta	75	8.25	8.80	76	9.35	9.40
Grâu de Alba-Reg.	75	8.80	9.35	76	9.40	9.45
„Bacica	75	—	—	76	—	—
Grâu ung de Nord	75	—	—	76	—	—

Săminte vechi ori noue	Soiul	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Serăc	prima	70—75	7.10	7.15
Oz	de nutreț	60—62	5.55	6.10
„	de vînare	62—64	6.50	7.20
„	de bere	64—66	7.50	8.50
Ovăs	—	39—41	5.70	6.10
Cucuruz (porumb)	bănaș	—	5.65	5.70
„	de alt soi	—	5.10	5.00
Mein	—	—	11.75	11.80
Hrișcă	—	—	—	—

Săminte pe termen	Soiul	Cantitatea per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Grâu	Sept.-Oct.	8.16	8.17	
Cucuruz	Mart.-Apr.	4.21	4.28	
Ovăs	Maiu-Iun.	4.6	4.88	
„	Iulie-Aug.	4.30	4.82	

roducte diverse	Soiul	Cantitatea	Prețul	
			dela	până

Sēm. de trif.	Lucernă ungurească			
„	roșie			
Oleu de rap.	rafinat			
Uns. de porc	dela Pesta	63.5	64.5	
„	dela țeară			
Slănină	sventată			
„	afumată	64	65	
Sau	—			
Prune	slavon, nou			
Lătar	băntăresc			
„	brută			
Miere	galbină străcurată			
Ceară	de Rosenau			

Cursul pietii din Sibiu.

Din 19 August n. 1898.

Hărto-monetă română	Cump.	9.47	vënd.	9.42
Lire turcești				
Imperial (15 R. aur)		18.93		19.
Ruble rusești 100 à		126.25		127.25
Galbeni		5.63		5.64
Napoleon-d'ori		9.68		9.63
100 Marce germane		58.60		58.80
Livre sterling		11.90		12.

Bursa de Budapesta.

Din 17 August n. 1898.

Renta de aur ung. 6%				
„ „ 4%				
„ „ val. cor. 4%				100.25
Imprumutul căilor ferate ung.				121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)				122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)				102.
Bonuri rurale ung.				98.
„ croate-slavone				99.
Obligațiunile desp. regalilor				101.50
Imprumut cu premiu ung.				156.
„ pentru regularizarea Tisei și Seghedin				140.
Renta de hărto austriacă				102.50
„ de argint austriacă				102.25
„ de aur austriacă				128.50
Locuri austriace din 1880				160.25
Acțiunile băncii austro-ungare				955.
„ de credit ung.				—
„ de credit austr.				—
Scrișuri fondiare ale institutului de credit și economii »Albina«				102.
Argintul				5.66
Galbeni împărătești				5.63</

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am început a pregăti în atelierul meu de lăcătuș artistic și

casce contra focului și spargerei

în executare solidă, pe lângă prețuri moderate, și deja am gata un deposit de casce lucrate de mine.

[1584] 5-10

Cu toată stima

SAMUEL SCHUSTER,
Hundsrücken nr. 23.

Prețuri ieftine, culante condițiuni de platire.

„ARIEȘANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII,
înființată de 11 ani

în Turda (Torda), comitatul Turda-Arieș (Aranyostorda).

1. Primește depuneri spre fructificare, atât dela particulari, cât și dela corporațiuni cu 6%, dacă banii depuși nu se scot în timp de un an, sau în timp și mai îndelungat, soluind în cazul acesta institutul și darea erarială după depuneri. Pentru depunerile făcute pe timp mai scurt sau nedeterminat încă se dau 6%, dar darea erarială are să o solvească deponentul.

Depuneri până la suma de 100 fl. se pot ridica ori-când. Sume mai mari sunt de a se însușia spre abdicare prealabil și anumit, sume: dela 100 până la 500 fl. cu 15 zile, dela 500 până la 1000 fl. cu 30 zile, și dela 1000 până la 2000 fl. cu 45 zile înainte. Permițând starea cassei, depunerile se respătesc îndată și fără abdicare. Depuneri și ridicări se pot face și prin poștă și se resoalvă cu reînțoarcerea ei.

2. Acordă credit pe lângă cambii și obligațiuni cu cavenți.

3. Dă împrumuturi pe lângă siguranță hipotecară și pe efecte.

4. Acordă credite fixe pe lângă intabulare pe realități și case.

5. Și cumpără spre scopul plasării efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

Turda, în 21 Aprilie 1898.

[1019] 36-60

În numele direcțiunii:

Iuliu Bardosy, președinte.

Ioan Mesaroș, vicepreședinte.

L. Leichner, Berlin,

procurare directă, din care pricină sunt articli totdeauna proaspeți și cu garanță, că nu sunt nici râncezi, nici stricați.

Padură grasă, albă, rosa și crème, în dose mari și mici.

Padură de hermelin, alb, rosa și crème.

Alifii de cele mai fine, în bucăți.

Alifii pentru buze și stiluri pentru sprâncene, recunoscute de cele mai bune.

Rouge fin de teatru.

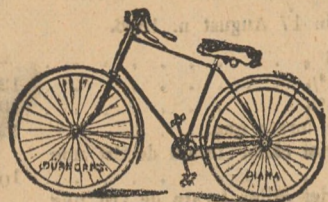
Blanc

[899] 41-

Se recomandă ca fabricate de rangul prim.

Parfumeria Meltzer (edificiul comandei de corp),
strada Cîsnădiei.

Daniel Meltzer jun., fabrică de săpun și lumini, strada Gușterilor 25.

Bicicletele Diana

ale lui

DÜRKOPP

sunt neîntrecute în

[801] 10-10

soliditate elegantă și mers ușor!

Modele din 1898 prevăzute cu multe noutăți se pot vedea la reprezentantul

Ludwig Eiter,

Sibiu, strada Ureului nr. 9.

Depositul fabricii de oroloage și aurării a lui

Iuliu Erős

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 3

trimite numai pe lângă rambursă poștală

[2794] 39-58

Orologiu remontoir de nickel pentru domni	2.50 până la	6.-
de otel	3.50	6.50
de aur	4.50	6.50
de argint	5.-	12.-
de argint ruseco (Tula) pentru domni	10.-	20.-
remontoir de argint pentru dame	6.-	12.-
de aur	12.-	30.-
de aur	20.-	100.-
Lanț de argint	1.50	8.-
de aur pentru dame	8.-	30.-
de aur pentru domni	23.-	75.-
Cercei și inele de argint	1.-	2.-
de aur	2.-	100.-

Pentru marfă solidă și veritabilă se dă garanță în scris. Afară de obiectele sus amintite se mai află tot felul de bijuterii de aur și argint, precum și tot felul de garnituri de argint pentru masă, apoi cruci, potire, discuri, cădelnițe, lampe de altare etc. etc. pentru ritual gr-cat. și gr-or.

Cel mai bun atelier de repararea oroloagelor.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Nrul 1208/1898

[1605] 1-3

Publicațiune.

Primăria comunală din Avrig intenționează edificarea respective adoptarea din material solid a cărcămei comunale.

Piatra, cărămida, varul, nășipul și țigla precum și materialul de lemn cu excepțiunea celui pentru uși și ferestrele la dă comuna, altceva nu.

Planul și preliminarul stau spre vedere publică în orele oficiale în cancelaria comunală.

Spesele preliminate sunt 4780 fl. 55 cr. v. a. și licitațiunea se va ține în cancelaria comunală din Avrig, la 27 August st. n. a. c., la 10 ore a. m., la care se vor primi și oferte în scris, prevăzute cu vadiul de 10% a prețului de strigare. Ofertele trebuie să conțină declarațiunea, că oferentul cu oște pe deplin condițiunile și se supune acestora necondiționat.

Comuna își rezervă dreptul de a alege dintre licitanți resp. oferenți pe cel mai convenabil sau a respinge toate ofertele făcute.

Întreprinzătorul are a efectul lucrărilor încă în decursul perioadei de edificare din anul curent așa încât edificiul să se poată preda comunei în folosință încă înainte de începerea iernii.

Avrig, 18 August 1898.

Ioan David,
not. com.

Ioan Vlad,
primar.

Pește sărat.

Administrația bălților statului din Tulcea, aduce la cunoștința tuturor comercianților de pește, că furnizează orice cantitate de pește proaspăt și sărat, provenit din pescăriile din Delta Dunărei, cu prețuri foarte reduse. Peștele sărat este de o calitate superioară. Pentru orice informații a se adresa în Galați la dl Alex. Econom, șeful serviciului de vânzare al bălților statului, sau la Tulcea direct la Administrațiunea regiei bălților.

[1594] 2-4

Tulcea, 31 Iulie 1898.

Administraturul regiei bălților statului din Dobrogea, sec. VI., însepar: G. V. Cordea.

Publicațiune.

Pentru liferarea de:

1. Pâne de grâu curat.
2. Franzele (jimle) făcute din făină de grâu curat cu lapte.
3. Făină de grâu curat nr. 2 și 3.
4. Carne de vită.
5. Carne de vițel.
6. Carne de oaie.
7. Carne de porc, și
8. Unsoare de porc, toate de prima calitate, pentru alimentarea alor 180—190 elevi dela seminarul archidiececan teol. ped. gr-or. rom. „Andreian“ din Sibiu în anul școlar 1898/9.

Doritorii de a reflecta la careva din aceste pozițiuni, se-și înainteză ofertele în scris prezentându-le în persoană la subscrisul, până la 16/28 August a. c., unde vor afla mai deaproape și condițiunile speciale pentru încheierea contractelor, precum și eventuale alte informațiuni.

Tot în acest termen se pot înainta oferte în scris și pentru resturile de mâncare nefolosibile rămase dela mese și culină.

Sibiu, 16/28 Iulie 1898.

Gavril Hango,

presbiter, econ. seminarial.

[1535] 3-3

O casă, edificiu nou,

în una din cele mai frecventate strade a opidului
Blaj (Balázsfalva),

constatătoare din o sală spațioasă, acomodată pentru prăvălie sau restaurant, cu mai multe odăi, curte spațioasă, precum și grajduri, potrivită și pentru un hotel, se vinde din mână liberă. Doritorii sūt rugați a se adresa firmei comerciale **Aurel Popescu în Sibiu și Isidor Albini în Blaj**, de unde vor primi informațiuni în detalii.

[1577] 3-3

Cu stimă

Maria Popescu.

Cel mai eficace mijloc de casă, pentru a regula mistuirea, pentru a produce o circulațiune regulată a sângelui, pentru a depărta părțile stricate și defectuoase ale sângelui (condițiunile esențiale pentru susținerea sănătății), precum și pentru delăturarea repede și sigură a boalelor de stomach d. e. lipsa de apetit, rigidul, venter, greață, dureri de stomach și foale, sgârcei de stomach, îngreunarea stomachului cu bucate, flegmă, congestiuni de sânge, hemoroide, boale femeiești, boale de intestine, este de 40 ani probat

Balsamul de vieață al Dr. Rosa.

din farmacia lui **B. Fragner** în Praga 203-III.

Acesta favorizează întreg actul mistuirii, produce un sânge sănătos și curat și este un remediu de casă popular probat, sigur și extins.

1 sticlă 50 cr., 1 sticlă dublă 1 fl.
Prin poștă 20 cr. mai mult.

Pentru mântuirea de ori-ce aprinderi, rări și umflături, se folosește cu succes sigur la inflamare, oprirea laptei și întărirea pieptului (tătelor) femeiești, la întărire, la abscese, noduri, puroaie (Eiterpusteln), carbuncule, la rări și sugei la degete, la întărirea, umflături, uime etc., de 50 ani probată

Alifia de casă de Praga

Vindecarea se face fără dureri prin influența alinătoare a alifiei.

În dose de 25 și 35 cruceri.

Pe poștă plus 6 cr.

Atențiune! Fiecare se ceară numai preparate originale din farmacia lui B. Fragner în Praga și să observe, ca toate părțile învelitoarei balsamului Dr. Rosa să fie prevăzute cu alăturata marcă rotundă de scutire, asemenea toate părțile învelitoare alifiei de casă de Praga poartă marca de scutire în trei unghiuri alăturată!

Ori-cine îmi anunță o falsificare primește o remunerațiune!

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție spre vedere.

Deposite în farmaciile I. Török, Budapesta; A. Egger, Budapesta; apoi în Sibiu la E. Rumler, K. Müller și K. M. Herzberg.

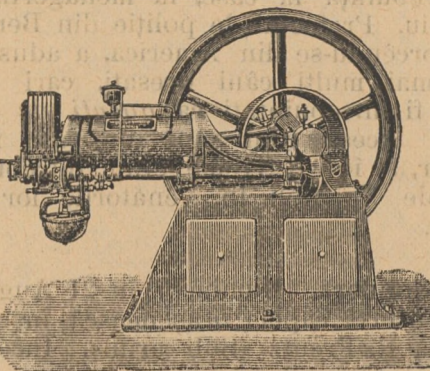
Depositul principal al producătorului

B. Fragner,

[658] 6-26

farmacie „la vulturul negru“ în Praga, colțul str. Spornier nr. 203.

Expediții cu întoarcerea poștei.

Important pentru toți!

Prin scutirea legală de dare a benzinelui pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto“

pentru benzin

cea mai ieftină putere motorică.

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzin „Otto“

este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis.

[938] 18-52

Reprezentant pentru Transilvania **Theil & Freyler în Sibiu.**

Băile Herculanee (Mehadia).

(Herkulesfürdő, Ungaria).

Stațiune de cale ferată, poștă și telegraf.

Renumite terme sulfuroase și sărate,

cu temperatură terestră de 55° C.

[1198] 15-15

Începutul sezonului la 1 Mai.

Loc de cură climatică. — Gimnastică suedeză și masaj. — Băi electrice. — Hidroterapie. — Rendezvous internațional. — Situațiune admirabilă în valea romantică a Cerni. — Promenadă și locuri de excursiune. — Climă favorabilă. — S tațiune scutită de vânt. — Aer ozonic și liber de praf. — Palaturi de băi, hoteluri splendide. — Salon de cură. — Luminatiune electrică. — Muzică proprie. — Orfeu (Teatru Varietă).

Medici români.

Consultațiuni în toate limbile europene.

Juncțiune cu trenul Expres și Orient-Expres; dela Orșova cu năile dunărene.

Bilete cu prețuri reduse.

Frecvență în anul 1897: peste 10.000.

Școală de comerț privată,

a lui

ALOISIU WEISS,

(mai nainte R. Pöschl) concesionată de autorități,

pentru băieți, tineri, fete și femei.

Viena, I., Getreidemarkt 16.

[1467] 2-3

Înscrierile se fac în cancelaria institutului, unde se află și programe.

Începutul cursului la mijlocul lunii Septemvrie.

Pentru tipar responsabil: Ioșif Marschall.